

Statsgæld steget med lidt over 98 Mill. Kr., altsaa med næsten ganske det samme Beløb. Det staar for mig som et Fingerpeg om, et Udtryk for, hvordan Militærudgifterne paa den ene Side og Statsgældens Tilvækst paa den anden Side hænger sammen som Aarsag og Virkning. Havde vi ikke drevet den Militærpolitik, vi har drevet, havde vi sat Tæring efter Næring og fulgt den Afrustningspolitik, som vi fra Socialdemokratiets Side har hævdedet, vilde vi i disse 3 alvorlige Aar, hvor saa store Vanskeligheder er indtraadte, kun have behøvet at laane et Par Mill. Kr. mere end tidligere, medens vi nu har været nødt til at laane omtrent 100 Mill. Kr. mere. Statsgældens Tilvækst er paa den Maade kun den nødvendige Følge af hele vort Militærvæsen. Omkostningerne ved Statsgældens Forrentning er en indirekte Følge af vor Militærpolitik. Det er indirekte Militærudgifter, det her drejer sig om, og det er med den fuldeste Ret, at vi regner dem med ved Opgørelsen af, hvad Militarismen herhjemme mellem Aar og Dag koster det danske Folk. Vi ser da, at de direkte og de indirekte militære Udgifter tilsammen for Aaret 1911—12 løber op til 46,8 Mill. Kr., lidt mere, næsten 40 pCt. af de samlede danske Statsudgifter. I 1909—10 var de tilsvarende Tal knap 37,6 Millioner, altsaa er de i Løbet af disse 2 Aar stegne med ikke mindre end $9\frac{1}{4}$ Mill. Kr. De vil forstaa, hvor mægtigt dette Beløb har bidraget til at skabe den finansielle Situation, hvori vi dels har befundet os og dels endnu befinder os, og hvorledes det har bidraget til at skabe den Situation, hvori de nye udbytteriske Skatter blev en Nødvendighed for Finanshusholdningen, hvis vi ikke vilde tage Reb i Sejlene paa de militære Udgifters Omraade.

Der hører kun grumme lidt finansiell Indsigt, ja, kun almindelig Menneskeforstand til for at se, hvor taabelig den Tale er om de sociale Udgifter som en væsentlig Aarsag til den finansielle Misère, vi har gennemgaaet. Stigningen paa de rent sociale Udgifter viser sig at være saa ringe, at den i denne Forbindelse omtrent ikke kommer i Betragtning. Denne Tale om de sociale Udgifter som en Hovedaarsag til Finansernes tidligere mindre heldige Forfatning og Skatternes nuværende Blomstring har jo ogsaa lydt denne Gang, men det forekommer mig, at Tonen har været nogle Grader mere afdæmpet, end den var sidste Aar, og jeg tror ogsaa, at det vilde være det klogeste og i hvert Fald det loyaleste, om

man vilde tage det Nummer ud af Repertoiret. Jeg beder de Herrer efterse i de sidste 3 Statsregnskaber de Udgiftsposter, der af en Autoritet paa dette Omraade, Generaldirektør Rubin, er blevet karakteriseret som de egentlig sociale Udgifter, de sociale Udgifter i Ordets snævre Forstand. Det er Udgifterne til Fatigtunderstøttelse, Alderdomsunderstøttelse, til Sygekasserne, Arbejderforsikringsraadet, Ulykkesforsikringen for Fiskere, Tilskud til Skibsredernes Forsikring, Tilskud til Begravelseskassernes Genforsikring, til Hjelpekasserne og Arbejdsløsheds-kasserne. Disse 9 Udgiftsposter tilsammen udgør for Finansaaret 1909—10 8,328,000 Kr., for det næste Finansaar 9,188,000 og i sidste Finansaar 9,820,000 Kr. De er altsaa i disse to Aar steget med ikke en Gang $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Altsaa for hver Krone, Udgifterne til gamle, arbejdsløse, syge og fattige er løbet i Vejret, er de direkte og indirekte Militærudgifter løbet i Vejret med 6,20 Kr. Naar man forlænger Linierne ud i Fremtiden, bliver Resultatet her lige saa smaat og spinkelt. Paa Statsregnskabet 1911—12 bliver disse Udgifter opgjorte til 9,820,000 Kr., og paa den Finanslov, der her foreligger til Behandling, er de beregnede til 10,149,000 Kr. Det er en Stigning, ganske vist, men det er, som De ser, en Stigning, som ikke er synderlig stærkere end Folkemængdens samtidige normale Forøgelse. Man faar ogsaa, naar man kaster et Blik paa de Forslag til Revision af forskellige sociale Love, som for nylig er blevet forelagte af den højtærede Indenrigsminister, en Forestilling om den Aand, i hvilken den sociale Lovgivning tænkes revideret af Regeringspartiet. Der skal stikkes stadig skarpere, snævrere Grænser af, saa at man kan naa til en Nedsættelse af de Beløb, som det offentlige skal udrede til sociale Formaal.

Den højtærede Finansminister henviste ved Forelæggelsen af Finansloven til de 3 Afsnit paa henholdsvis Indenrigsministeriets, Justitsministeriets og Kultusministeriets Budgetter, som angaar dels Syge-, Ulykkes- og Arbejdsløshedsforsikring, Alderdomsunderstøttelse o. s. v., dels Statens Forsorg for forsømte Børn og dels endelig Folkeskolen, og sagde, at man der kunde se, at disse 3 store Grupper fra Finansloven 1912—13 til Finansloven 1913—14 steg med 1,300,000 Kr., altsaa kunde man se, hvor mageløs en human Politik vi førte, hvorledes vi vilde udvikle Lovgivningen for de smaa i Samfundet! Men hvor let købt er ikke en saadan Henvi-sning!